

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Γ' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΩΝ Ε.Α.Ε

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο(μονάδες 15)

Η βασική θέση που διατυπώνει ο συγγραφέας του Κειμένου 2 είναι ότι η χρήση μιας τετριμμένης φράσης σε πολλά λεκτικά και επικοινωνιακά περιβάλλοντα καλύπτει πτυχές του εαυτού μας και αντανακλά την εποχή την οποία ζούμε.

Η πρόθεσή του είναι να προβληματίσει τον αναγνώστη και να τον κάνει να σκεφτεί και να αλλάξει στάση ζωής.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Ο τίτλος του Κειμένου 1 (Ο κυνηγός των χαμένων καλών τρόπων) σχετίζεται άμεσα με το περιεχόμενό του, αφού το θέμα του είναι η αγένεια που χαρακτηρίζει την επικοινωνία των ανθρώπων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης («Είναι αλήθεια ότι στα κοινωνικά δίκτυα και στη διαδικτυακή επικοινωνία επελαύνει η αγένεια.») και η προσπάθεια ενός δημοσιογράφου να διαμορφώσει εγχειρίδιο για τους κανόνες συμπεριφοράς και συνύπαρξης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. («Το διαδικτυακό savoir vivre μοιάζει με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας: τηρώντας τον πιστά, αποφεύγουμε τα ατυχήματα.») («Στο διαδικτυακό savoir vivre μπορεί κανείς να βρει ... και βέβαια τους 100 χρυσούς κανόνες σοσιαλμιντιακής συνύπαρξης.»)

Ο τίτλος του Κειμένου 2 είναι επικοινωνιακά αποτελεσματικός, γιατί ενεργοποιεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη περιέχοντας μια στερεότυπη φράση, μια φράση – κλισέ που χρησιμοποιούμε στην επικοινωνία μας με τους άλλους. Οπότε, είναι οικείος στον αποδέκτη του μηνύματος και δημιουργεί θετικό κλίμα για την ανάγνωση του κειμένου. Τα εισαγωγικά αποδίδουν σε ευθύ λόγο μια συνηθισμένη απάντηση που διατυπώνουμε κατά την επικοινωνία, γι' αυτό και η επιλογή του πρώτου πληθυντικού ρηματικού προσώπου δημιουργεί αίσθηση οικειότητας και γενικευμένης αναφοράς.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

Στην προτελευταία παράγραφο του Κειμένου 2 πρόθεση του συγγραφέα είναι να προβληματίσει. Τρεις γλωσσικές επιλογές που υπηρετούν την παραπάνω πρόθεση είναι η ερώτηση, η χρήση του α΄ πληθυντικού ρηματικού προσώπου, η μεταφορική λειτουργία της γλώσσας (βομβαρδίζουν, εμπορευόμαστε) κ.ά.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Η στάση του ήρωα στο ποίημα είναι η στάση της αξιοπρέπειας , της τιμής , της ευθύνης και της ελευθερίας. Ο ήρωας αγωνίζεται για τα ιδανικά της εποχής του τιμώντας την υποσύνη του.

Παραδείγματα: «ευγενικά και αντρειωμένα», «και αυτός ανυστερόβουλα, με πίστη την ένδοξη παράδοση τιμούσε», «για της ευγένειας μόνο την ιδέα» κτλ

Κειμενικοί δείκτες: Η εικόνα (1^η στροφή), η αντίθεση («τον κίνδυνο, που αντίκρυζε γελώντας»), επιρρήματα που αποδίδουν εσωτερικά κίνητρα (ευγενικά κι αντρειωμένα, ανυστερόβουλα...), η αντίθεση του νοήματος των δύο τελευταίων στροφών του ποιήματος με τις υπόλοιπες κ.ά.

Η συμπεριφορά του ταιριάζει απόλυτα με το υποτιτικό πνεύμα της εποχής του, αλλά είναι ασυνήθιστη για την εποχή μας («ο υπότιης μια φορά κι έναν καιρό»).